

8.84x13.55	1	עמוד 11	הארץ - כותרת	25/04/2021	77033966-1
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

מכתבים למערכת הארץ

ב. מיכאל, יש אחרת!

בתגובה על "ציונות דתית? בוודאי, אין אחרת", מאת ב. מיכאל ("הארץ", 20.4)

ב. מיכאל גורס כי הניסיון לחבר בין ציונות לדת בישראל נגזר מניצחונה מוחלט של הדת וכי משום כך, הציונות של ימינו הנה ברוטלית וסיפוחיסטית. אין ציונות בלתי. ביסודה של תזה זו לפחות שתי דוגמות: ש"הדת" היא בדרך כלל (אם לא תמיד) נפשעת; ושאינן בישראל ביטויי דת אלא של הזרם האורתודוקסי השולט בה. באשר לדוגמה הראשונה, ישנם מחקרים רבים המפריכים אותה; בדתות שוריות, כולל בוו היהודית, ישנם יסודות נאורים. בציונות ישנם ביטויים נאורים, ודאי בזרמים לא-אורתודוקסיים, הנאבקים בתוכה על שוויון ופלורליזם דתי. זרמים אלה, האורתודוקסי-המודרני, הקונסרבטיבי והרפורמי — ראויים להכרה שוויונית ולברכה. שיקולי מוסר וקיום דום היחסים בין שתי הקהילות הגדולות אמורים לחייב הכרה והוקרה שלהם. בהצלחת מאבקם ההירואי של זרמים אלה תלויה במידה רבה הצלחת המאבק של הציונות השפויה בכללותה.

התעלמותו של ב. מיכאל מזרמים אלה מצערת ביותר, שהרי יש להם בישראל נוכחות של ממש: יש להם בתי כנסת ומוסדות השכלה משלהם, יש להם יישובים (שיתופיים ואחרים) ולזכותם פעולות פוליטיות-חברתיות מגוונות, כגון למען גיור מושכל ומכובד. גיור כזה חיוני למאות אלפי עולים מברית המועצות לשעבר. לאחרונה אפילו בית המשפט העליון שלנו, הידוע כפשרן ורופס, שם על השולחן הפוליטי בישראל את אתגר השוויון של כל הזרמים הדתיים בקרבנו בתחום הגיור.

ב. מיכאל חותם את מאמרו בהיאחזות מצלצלת בצייטטה מ"אלטנוילנד" של תיאודור הרצל, שלפיה "הניסיון" של חיבור חיובי כלשהו בין הציונות והדת היהודית עומד בסימן של כישלון חתום. לדעתך, למרות ההתנסויות הקשות והמעיקות, הניסיון ההיסטורי הגדול עדיין פתוח.